

УДК 316.012

СОЦІАЛЬНЕ САМОВИЗНАЧЕННЯ МОЛОДІ ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК СУБ'ЄКТНОСТІ ЯК РЕСУРС МОДЕРНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

О.О. Піменова

Луцький національний технічний університет, socio.lntu@ukr.net

Складні умови, що переживає сьогодні як сучасне українське суспільство, так і світова спільнота загалом, вимагають ґрунтовних досліджень механізмів соціальної взаємодії, проблемних питань становлення і розвитку молодого людини, її соціального визначення. Очевидним є, що процес соціалізації молоді відбувається у руслі складних політичних змін, трансформації ціннісно-нормативної системи, різкої соціальної диференціації та зростанні соціальної нерівності. У той же час молодь відіграє значну роль у вирішенні важливих соціальних, політичних, економічних та моральних проблем суспільства. За таких умов значно **актуалізується** дослідження проблеми соціального самовизначення молоді.

Процес вибору індивідуальних цінностей, критеріїв для самооцінки та оцінювання інших людей – це ті питання, відповіді на які закладені в самій природі існування людини та соціуму. Зміст самовизначення можна розглядати саме як включення людини в систему цінностей, що відповідно сприяє формуванню її особистісних позицій у соціокультурному просторі.

Аналізуючи поняття самовизначення, чітко прослідковується, що особа у цьому процесі є активним суб'єктом, що усвідомлює необхідність діяльності, а також свої можливості. Зазначимо, що до понять “суб'єкт” та “суб'єктність” сьогодні достатньо активно звертаються такі соціальні вчені, У.Бек, Е. Гідденс, М.Арчер, Т.Заславська, О.Злобіна, А.Пригожин, О.Донченко, А.Турен, О.Согомонов, Л.Сокурянська, П.Штомпка, А.Етціоні та ін. При цьому деякі дослідники цих феноменів пов'язують їх із соціальним самовизначенням. Як стверджує українська дослідниця Л.Г.Сокурянська: “Соціальна суб'єктність визначається як соціокультурний феномен, сутнісна якість суб'єкта (індивіда, групи і т.д), що перш за все проявляється у його ціннісних орієнтаціях, стратегічному життєвому виборі, соціально творчій самодіяльності” [1, с.155]. Соціальне самовизначення включає ряд поведінкових установок, до яких можна віднести: вміння ставити та досягати мети, бути відповідальним за свій вибір.

Можна стверджувати, що формування такої якості у молодого людини як її суб'єктність, знаходиться у континуальному зв'язку з її самовизначенням. Відповідно, молода людина, яка цілеспрямовано будує свою життєву стратегію, визначає критерії успіху як в особистому житті так і в професійній діяльності, здатна сформулювати власне ціннісне поле – є вагомим ресурсом модернізації суспільства та конструктивних змін у його площині.

Список використаної літератури:

1. Сокурянская Л. Г. Студенчество на пути к другому обществу: ценностный дискурс перехода: Монография/Л.Г.Сокурянская.–Харьков: Харьковский национальный университет имени В.Каразина, 2006.–576с.